

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii Sztuki i Kultury WHiDK

Kierunek:

Historia sztuki

Poziom:

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Historia sztuki wczesnochrześcijańskiej i wczesnobizantyńskiej - wykład

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot obowiązkowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok I, semestr zimowy

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 2

Forma zaliczenia:

wykład: zaliczenie bez oceny

Prowadzący:

wykład: dr Piotr Grotowski;

Koordynator sylabusu:

dr Piotr Grotowski

Sylabus dostępny w ramach:

- [Historia sztuki wczesnochrześcijańskiej i wczesnobizantyńskiej](#) [na kierunku:] [Historia sztuki](#) (Hsz), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr zimowy
 - [prowadzący wykład:30h/z/2ECTS]: dr Piotr Grotowski;

Wymagania wstępne:

Jednoczesny udział w ćwiczeniach z zakresu historii sztuki wczesnochrześcijańskiej i bizantyńskiej

Cele:

Słuchacze powinni zdobyć podstawową wiedzę na temat sztuki wczesnochrześcijańskiej i bizantyńskiej, jej formowania się na gruncie sztuki późnorzymskiej oraz ewolucję do czasu odrodzenia się po okresie ikonoklazmu.

Treści kształcenia:

T.1 Zaprezentowanie problematyki tworzenia się nowego języka sztuki chrześcijańskiej w świecie późnego antyku oraz jej przemiany na obszarze cesarstwa Bizantyńskiego stanowiącego naturalną kontynuację Imperium Romanum.

T.2 Omówienie najważniejszych zjawisk zachodzących w sztuce wczesnochrześcijańskiej od III do końca V w.

T.3 Przedstawienie sztuki wczesnobizantyńskiej - Architektura epoki Justyniana oraz w czasach heraklidzkich, początki malarstwa ikonowego, mozaiki rawenneńskie, miniaturstwo VI w.

T.4 Ukazanie problemu ikonoklazmu w Bizancjum, jego geneza, przebieg, myśl teologiczna epoki, sztuka w służbie ikonoklastów.

T.5 Przeanalizowanie zjawisk zachodzących w sztuce bizantyńskiej po ikonoklazmie

T.6 Wyszczególnienie najważniejszych procesów towarzyszących kształtowaniu się sztuki dworskiej w okresie panowania dynastii macedońskiej (IX-X w.)

Efekty kształcenia:

WIEDZA

W_1 Student zna i potrafi swobodnie posługiwać się terminologią z zakresu historii sztuki bizantyńskiej.

W_2 Student potrafi analizować cechy formalno-stylowe oraz treści ikonograficzne dzieł sztuki wczesnochrześcijańskiej i wczesnobizantyńskiej, a także umie określić ich czas i środowisko powstania oraz technikę wykonania.

W_3 Student zna podstawowe fakty z zakresu historii omawianych okresów, umie powiązać je z wydarzeniami politycznymi oraz z historii Kościoła, a także wskazać jak uwarunkowania historyczne wpływały na formuły artystyczne tworzonej sztuki.

KOMPETENCJE

K_1 Student ma świadomość wspólnoty antycznych korzeni kulturowych sztuki europejskiej.

Metody i narzędzia dydaktyczne:

M.1 Wykład

M.2 Prezentacja multimedialna

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Zaliczenie bez oceny na podstawie obecności. Wykład został pomyślany jako integralna całość z wykładem „Historia sztuki bizantyńskiej i ludów słowiańskich” i opanowanie prezentowanych słuchaczom w jego trakcie zagadnień podlega sprawdzeniu w trakcie egzaminu z przedmiotu „Historia sztuki bizantyńskiej i ludów słowiańskich”.

Lektury podstawowe:

Belting H., Bild und Kult: eine Geschichte des Bildes vor dem Zeitalter der Kunst, Munich 1990 (zob. też wydanie ang. Likeness and Presence. A History of the Image before the Era of Art, Chicago 1994 i pomocniczo polskie: Obraz i kult. Historia obrazu przed epoką sztuki, Gdańsk 2010);

Deichman F. W., Archeologia chrześcijańska, tłum. E. Jastrzębowska, Warszawa 1994;

Jastrzębowska E., Sztuka wczesnochrześcijańska, Warszawa 1988;

Filarska B., Początki architektury chrześcijańskiej, Lublin 1983;

Filarska B., Początki sztuki chrześcijańskiej, Lublin 1986;

Kitzinger E., Byzantine Art in the making. Main Lines of stylistic Development in Mediterranean Art 3rd–7th Century, Cambridge Mass. 1976;

Rodley L., Byzantine Art and Architecture. An Introduction, Cambridge 1994;

Mathews T. F., The Early Churches of Constantinople: Architecture and Liturgy, University Park 1971;

Grabar A., Christian Iconography: Studies of its Origins, Princeton 1968.

Lektury uzupełniające:

Pseudo-Dionizy Areopagita, Pisma teologiczne, tłum. M. Dzielska, przedm. T. Stępień, Kraków 1997;
Euzebiusz z Cezarei, Życie Konstantyna, (Źródła Myśli Teologicznej 44) tłum. T. Wnętrzak, Kraków 2007;
Prokopiusz z Cezarei, O budowlach, tłum. P. Grotowski, Warszawa 2006;
Bourguet P. du, Sztuka Koptów, Warszawa 1991;
Klauser Th., Rozważania nad powstaniem sztuki wczesnochrześcijańskiej, [w:] Jastrzębowska E. (red.), „Studia z początków ikonografii chrześcijańskiej”, Warszawa 1998, s. 11–23;
Nowicka M., Antyczna książka ilustrowana, Wrocław 1979;
Weitzmann K. (red.), Age of Spirituality, Late Antique and Early Christian Art, Third to Seventh Century: Catalogue of the Exhibition at The Metropolitan Museum of Art, November 19, 1977, through February 12, 1978, New York 1979;
Beckwith J., Early Christian and Byzantine Art, New Heaven-London 1979;
Weitzmann K., Studies in Classical and Byzantine Manuscript Illumination, Chicago – London 1971.

Uwagi: